

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Având în vedere fenomenul de fraudă și evaziune fiscală ce se manifestă în domeniul comercializării bunurilor pe teritoriul național și ținând cont de faptul că activitățile comerciale menționate includ o componentă de transport, se impune adoptarea unui act normativ în vederea monitorizării transporturilor de bunuri cu risc fiscal ridicat.

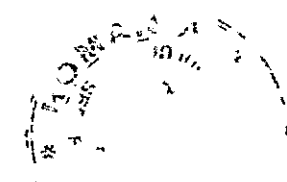
Din experiența instituțională s-a constatat faptul că verificarea mijloacelor de transport pe timpul deplasării a avut ca efect fiscalizarea veniturilor rezultate din comercializarea bunurilor.

La nivelul ANAF, începând cu anul 2012 s-a instituit un sistem de monitorizare a transporturilor de bunuri provenite din spațiul intracomunitar în baza OMFP nr. 334/2012 aprobarea procedurii privind monitorizarea transporturilor de bunuri provenite din țări membre ale U.E.

Scopul activității îl reprezintă monitorizarea comportamentului fiscal al contribuabililor care realizează achiziții intracomunitare de bunuri, în mod deosebit modul în care TVA aferentă operațiunilor reprezentând achiziții intracomunitare de bunuri se materializează în TVA de plată.

Activitatea se desfășoară în regim 24/7 și constă în oprirea mijloacelor rutiere de transport marfă cu capacitatea peste 3,5 tone în punctele de trecere a frontierei de stat, scanarea documentelor de transport, înregistrarea în aplicația informatică dedicată (Trafic Control - TC) a unui set de date urmată de atașarea documentelor scanate. Monitorizarea achizițiilor intracomunitare de bunuri se realizează în 12 puncte de trecere a frontierei (cele care permit accesul transporturilor TIR) amplasate pe granițele cu Ungaria și Bulgaria.

Pe parcursul desfășurării activității de monitorizare a achizițiilor intracomunitare de bunuri s-a constatat necesitatea adaptării aplicației informatice Trafic Control la noile cerințe și strategii

	ANAF. În condițiile date, ANAF a valorificat în anul 2019 posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile pentru îmbunătățirea sistemului de monitorizare a transporturilor intracomunitare de bunuri. Sistemul comun de aplicare a TVA pentru comerțul intracomunitar reglementează în esență că livrările intracomunitare de bunuri sunt scutite de TVA, cu drept de deducere, obligația de a plăti TVA revenind operatorului din statul membru de destinație. Acest sistem, coroborat cu faptul că sistemul de schimb de informații privind TVA (VIES) oferă date post-factum, a generat în comerțul intracomunitar fenomene de evaziune și fraudă fiscală care s-au manifestat în toate statele membre, în multe cazuri pagube produse bugetului de stat neputând fi recuperate. Acest neajuns major al activității comerciale cu bunuri provenite din spațiul intracomunitar desfășurate de contribuabili cu comportament fiscal inadecvat a dus la perturbarea mediului de afaceri din domeniile respective cu impact indirect negativ în realizarea veniturilor la bugetul de stat. În lipsa adoptării unor astfel de reglementări poate fi periclitată ținta stabilită de către ANAF în colectarea creanțelor fiscale/bugetare cu consecințe directe asupra nivelului încasărilor și a cheltuielilor bugetare. Monitorizarea transporturilor de bunuri cu risc fiscal ridicat va conduce implicit la diminuarea faptelor de evaziune și fraudă fiscală, cu efect direct asupra creșterii gradului de conformare fiscală a contribuabililor. Neadoptarea în regim de urgență a unor măsuri pentru monitorizarea circulației bunurilor și valorificarea în mod operativ a datelor și informațiilor obținute generează un risc crescut de proliferare a fenomenelor de fraudă și evaziune fiscală, cu consecință directă asupra încasărilor bugetare, cu impact direct asupra deficitului bugetar mai ales în actualul context pandemic și geopolitic.
1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale	Nu este cazul. 

acestora	
2. Schimbări preconizate	Luând în considerare prevederile Hotărârii nr. 42/2021 adoptată de plenul reunit al Camerei Deputaților și Senatului, pentru acordarea încrederii Guvernului, referitoare la accelerarea informatizării ANAF, pentru a crește gradul de colectare, se propune generalizarea sistemului actual de monitorizare a transporturilor intracomunitare la nivel național, înțelegând prin aceasta monitorizarea transporturilor de bunuri din categoria produselor cu risc fiscal ridicat. Sistemul RO e-Transport va include: module informatice de gestiune a transporturilor de bunuri care, cu ocazia declarării unui transport vor genera un cod unic de înregistrare, elemente de interconectare cu camere de luat vederi și alte dispozitive specifice de monitorizare a traficului rutier, componente software pentru analiza integrată a datelor. De asemenea, Sistemul RO e-Transport va utiliza date și informații deținute la nivelul instituțiilor sau autorităților publice cu atribuții în domeniul transportului rutier și va fi interconectat cu celelalte sisteme informatice existente la nivelul Ministerului Finanțelor, Agenției Naționale de Administrare Fiscală sau Autorității Vamale Române. Sistemul RO e-Transport va monitoriza pe teritoriul național deplasarea bunurilor cu risc fiscal ridicat, cuprinzând următoarele tipuri de operațiuni: transportul bunurilor reprezentând achiziții și livrări intracomunitare, transportul bunurilor care fac obiectul operațiunilor vamale, transportul bunurilor între două locații situate pe teritoriul național. Obligația declarării datelor în sistemul RO e-Transport a bunurilor cu risc fiscal ridicat revine, în funcție de tipul operațiunii, beneficiarului sau după caz, furnizorului din România. Prin excepție, în cazul bunurilor cu risc fiscal ridicat care fac obiectul tranzacțiilor intracomunitare ce sunt descărcate temporar pe teritoriul României, obligația declarării datelor în sistemul RO e-Transport, revine depozitarului. Declararea datelor în sistemul RO e-Transport se va face anticipat, acestea fiind valabile o perioadă prestabilită de la data începerii transportului. Totodată, sistemul va permite modificarea datelor declarate până la intrarea pe teritoriul național sau până la punerea în mișcare a vehiculului cu care se efectuează transportul. Prin proiectul de act normativ se stabilesc două termene, respectiv data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență pentru declararea prin opțiune în Sistemul RO e-Transport a datelor referitoare la transporturile de bunuri cu risc fiscal ridicat, respectiv data de 01.07.2022 pentru declararea obligatorie a acestora. Acest aspect are în vedere stabilirea unei perioade de pregătire și testare în vederea îndeplinirii obligației de declarare a transporturilor cu risc fiscal ridicat. Totodată stabilirea acestor două termene va permite adaptarea sistemelor informatice ale contribuabililor la cerințele noului sistem impus. Termenul de exercitare prin opțiune și ulterior obligatoriu aduce claritate

normei în discuție, contribuabilul cunoscând prevederile actului normativ și având astfel timpul necesar să-și îndeplinească obligațiile prevăzute. Totodată, existența perioadei de testare va conduce și la adaptarea Sistemului RO e-Transport la situațiile practice și îmbunătățirea funcționării în mod corespunzător a acestuia.

Prin Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală se vor stabili bunurile cu risc fiscal ridicat transportate rutier care fac obiectul monitorizării, urmând ca procedura de aplicare a Sistemului RO e-Transport să fie aprobată prin ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Autorității Vamale Române. Se exceptează de la prevederile prezentei ordonanțe de urgență transporturile de bunuri destinate misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, precum și organizațiilor internaționale, forțelor armate ale statelor membre NATO, Uniunii Europene, statelor membre ale Parteneriatului pentru Pace sau statelor cu care România a încheiat acorduri în domeniu sau ca urmare a executării contractelor clasificate potrivit legii sau a executării contractelor de achiziție publică care necesită impunerea, potrivit dispozițiilor legale, a unor măsuri speciale de securitate pentru protejarea unor interese esențiale de securitate ale statului.

Menționăm că, România trebuie să asigure îndeplinirea obligațiilor stabilite prin tratatele la care este parte, astfel încât împiedicarea sub orice formă a transporturilor de bunuri de către organizații internaționale poate conduce la consecințe negative, care nu pot fi evaluate, mai ales în situația actuală a existenței conflictului armat din Ucraina. De asemenea, prin această măsură sunt avute în vedere și transporturile de bunuri a căror întârziere/oprire, spre exemplu pe timpul transportului, respectiv dezvăluirea de date aferente, poate afecta interesele de securitate ale statului român, unele dintre acestea intrând sub incidența contractelor clasificate.

Măsurile propuse prin proiectul de act normativ au în vedere reducerea decalajului fiscal rezultat din evaziunea și fraudă fiscală și a impactului negativ al acestora asupra nivelului încasărilor la bugetul general consolidat al statului, asigurarea unor condiții de concurență și echitate fiscală în rândul tuturor contribuabililor și pentru combaterea creșterii inegalităților, în special prin raportare la contribuabilii de bună credință, care se conformează regulilor fiscale.

Reducerea evaziunii și fraudei fiscale din domeniul comercializării bunurilor cu risc fiscal ridicat, stabilite în acest sens la nivelul ANAF, are impact asupra dezvoltării sociale în ansamblu, în special prin creșterea resurselor bugetului general consolidat al statului, cu influență directă asupra finanțării cheltuielilor de interes public și a nivelului investițiilor publice,

	fiind astfel justificat interesul public al promovării actului normativ. Se propune abrogarea art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021.
3. Alte informații	Pentru a atenua impactul noilor obligații asupra mediului de afaceri, Sistemul RO e-Transport va fi implementat gradual, incluzând o perioadă de declarare opțională.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mld. lei -

Indicatori	Anul curent 2022	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2023	2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6	7
1) Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) impozit pe profit*						
(ii) impozit specific unor activități						
(iii) impozit pe venit,						
b) bugete locale:						

(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2) Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3) Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) a) buget de stat						
b) b) bugete locale						
4) Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5) Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6) Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7) Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Se abrogă art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 Ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Autorității Vamale Române, pentru aprobarea procedurii de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, și categoriile de vehicule rutiere utilizate pentru transportul bunurilor cu risc fiscal ridicat; Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind stabilirea bunurilor cu risc fiscal ridicat transportate rutier care fac obiectul monitorizării prin Sistemul RO e-Transport.
1¹) Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2) Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3) Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4) Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5) Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6) Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1) Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor conform Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

și alte organisme implicate	
2) Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3) Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4) Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5) Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 364/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Nu este cazul
c) Consiliul Economic și Social	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 1988/2022.
d) Consiliul Concurenței	Nu este cazul
e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
6) Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1) Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor și a fost dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate.
2) Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3) Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1) Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2) Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.


PRIM-MINISTRU


NICOLAE-IONEL CIUCĂ

